

Perkutan endoskopisk gastrostomi (PEG) för barn- och ungdomar vid SÄS

Sammanfattning

Rutinen beskriver omhändertagande och genomförande av perkutan endoskopisk gastrostomi hos barn- och ungdomar vid Södra Älvsborgs Sjukhus.

Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar, förlängning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version	1
Förutsättningar.....	1
Genomförande	2
Anläggande av PEG på SÄS	2
Förberedelse inför ingreppet.....	2
Dagen före ingreppet	2
Operationsdag	2
Skötsel.....	3
Utskrivning	3
Anläggande av PEG via DSBS.....	3
Dokumentinformation	4
Länkförteckning	4

Förutsättningar

När barngastroenterolog/barnläkare bedömt att ett barn behöver en perkutan endoskopisk gastrostomi (PEG) skrivs remiss för detta. Barn som är aktuella för anläggande av PEG på SÄS, är barn över 10 år som kan sövas på SÄS. För barn som är under 10 år eller inte kan sövas på SÄS, sker anläggande av PEG via Drottning Silvias barnsjukhus (DSBS), Göteborg.

Genomförande

Anläggande av PEG på SÄS

Remiss utfärdas av barn gastroenterolog och skickas till kirurgkliniken med önskemål om anläggande av perkutan gastrostomi/knapp.

Förberedelse inför ingreppet

- Information ges till familjen om ingreppet.
- Remiss skickas till kirurgkliniken.
- Planeringssjuksköterska på kirurgkliniken tar kontakt med kontaktsjuksköterska på barn- och ungdomsmottagningen när ingreppet planeras; denne tar därefter kontakt med familjen.
- Information ges till familjen om operationsdatum, förberedelse och förväntad vårdtid på barnavdelning.
- Kontaktsjuksköterska från barnkliniken informerar dietist om operationsplanering.

Dagen före ingreppet

- Inskrivning på barn- och ungdomsavdelning kl 13:00.
- Inskrivning utförs av rondande barnläkare.
- Inskrivande läkare ansvarar för ordination av smärtlindring.
- Grundmedicinering med paracetamol och ibuprofen som stående ordination samt OxyNorm som vid behovsmedicin.

Operationsdag

- Patient kommer till barn- och ungdomsavdelning på utsatt tid.
- Förberedelser enligt [Preoperativ patientinformation - Viktigt att veta inför din operation](#).
- Postoperativt kommer stomin att vara stängd.
- Vid ankomst till barnavdelningen öppnas stomin, d.v.s. kopplingsslangen kopplas till knappen och ska vara öppen i cirka en timma.
- Därefter ska knappen stängas i två timmar.
- Efter två timmars stängning ges cirka 50 ml vatten om inget annat bestäms.
- Efter att vatten givits stängs knappen igen för två timmar.
- Matningen påbörjas om inga komplikationer uppträder enligt matningsschema som dietist utfärdat.
- Smärtlindring postoperativt är av största vikt. För smärtlindring ansvarar rondande barnläkare på barn- och ungdomsavdelningen.
- Vid problem eller behov av konsultation ska kirurgjour, tfn **2600**, kontaktas.

Skötsel

För skötsel, se vårdhandboken, avsnitt *Nutrition, enteral* under rubrik [Administrationsvägar, skötselråd och omvårdnad](#)

Utskrivning

- Patienten är utskrivningsklar dagen efter ingreppet vid lunchtid om inga komplikationer tillstöter.
- Vid utskrivning är patient i behov av adekvat och regelbunden smärtlindring även i hemmet. I första hand rekommenderas paracetamol och ibuprofen. Vid otillräcklig smärtlindring kan kortverkande oxikodon eller oral lösning (t.ex. OxyNorm) läggas till.
- Vid behov av oxikodon (OxyNorm) kan det vara aktuell att skicka med läkemedel för ytterligare ett par dagars behandling. **OBS!** Ska journalföras enligt sjuksköterskerutin för narkotiskt preparat.
- Utskrivning sker av rondande barnläkare på barn- och ungdomsavdelningen.
- Uppföljningen kommer att ske på barn- och ungdomsmottagningen SÄS.
- Återbesök planeras innan hemgång av kontaktsjuksköterska på barn- och ungdomsmottagningen SÄS.
- Egenvårdsintyg utfärdas av kontaktsjuksköterska på barn- och ungdomsmottagning SÄS, se rutinen [Egenvård och när blankett "egenvårdsintyg" ska skrivas, SÄS](#).

Anläggande av PEG via DSBS

Remiss utfärdas av barn gastroenterolog/barnläkare och skickas till mag-tarm-levermottagning, Drottning Silvias barnsjukhus (DSBS) med önskemål om anläggande av perkutan gastrostomi/knapp.

- Remissen ska innehålla namn och telefonnummer till den som är gastrostomiansvarig sjuksköterska på barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, SÄS, för att nutritionssköterska vid DSBS ska veta vem hon/han ska rapportera till.
- Remitterande läkare ansvarar för att kopia på journalanteckning kommer till gastrostomiansvarig sjuksköterska på barn- och ungdomsmedicinska mottagningen på SÄS.
- Gastrostomiansvarig sjuksköterska på barn- och ungdomsmedicinska mottagningen, SÄS, tar kontakt med familjen för information, uppföljning och skötsel av gastrostomi.
- Det är läkaren som skriver remiss som håller i den medicinska uppföljningen av patienten till dess att annan ansvarig utsetts.

- Remiss till dietist ska skickas.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Jessika Anders, barnsjuksköterska, VO kvinna barn/barn, SÄS

Elisabeth Brandberg, överläkare, VO kvinna barn/barn, SÄS

Remissinstanser (utgåva 1)

Janusz Ratajczak, överläkare, VO kirurgi, ortopedi och öron-näsahals/kirurgi, SÄS

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

PEG, peg, Peg, infartsvägar, infarter, sonder, preoperativa förberedelser, preop, mag-tarmkanalen, medicinering, läkemedelsbehandling, läkemedelsordinationer, kateter, matning, barn, ungdomar

Länkförteckning

- Preoperativ patientinformation - Viktigt att veta inför din operation. Sjukhusövergripande patientinformation, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
- Vårdhandboken, avsnitt Nutrition, enteral
www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/nutrition/nutrition-ental/administrationsvagar-skotselrad-och-omvardnad
- Egenvård och när blankett ”egenvårdsintyg” ska skrivas, SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Jessika Anders, (jesan7), Barnsjuksköterska

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-622

Version: 2.0

Giltig från: 2025-04-15

Giltig till: 2027-04-15